

Biblia

Ewangelie - „dobra nowina“

- ↓
- sw. Mateusz
- sw. Marek
- sw. Łukasz
- sw. Jan

Biblia - słowo biblios „Tędyga papirusu“! (Papirus to rodzaj trawy, rosnący nad Nilem. Stanowił jeden z pierwszych materiałów pismennych. Później ta nazwa odnosiła się do rodzaju papirusu.)
 Termin biblia oznacza dosłownie **księga**.
 Druga nazwa Biblii to **Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu**.
 To rodzaj ^(pamięć) umów, które Bóg zawarł najpierw z Mojżeszem na górze Synaj, a później z Jerusem.

Sposób utwórenie Biblii:

- tradycja ustna (XVII - XV w. p.n.e)
- kamienne i gliniane skorupki (Mojżesz) (ok. XV - VI w. p.n.e)
- papirus, zwój i kodeksy (VI w. p.n.e - I n.e)
- papier, druki (Gutenberg) (XV w. n.e)

Język Biblii

hebrajski
(Stary Testament)

grecki
(Nowy Testament)

aramejski
(Stary Testament)

księgi	HISTORYCZNE	DYDAKTYCZNE	PROFETYCZNE (PROROCKIE)
Stary	Tora (* ks. Jozuego, ks. Sędziów)	ks. Mioba (* ks. Koheleć, ks. Psalmów) Pieśń nad Pieśniami	ks. Izajasza (ks. Jeremiasza, ks. Daniela)
Nowy	Ewangelie, (Dzieje Apostolskie)	Listy Apostolskie	Apokalipsa sw. Jana

Gatunki literackie w Biblii:

- o opowiadanie dydaktyczne
- o opowieść historyczna
- o baśń o ukrytym sensie moralnym
- o hymn
- o psalm
- o poemat miłosny
- o poemat filozoficzny
- o przypowieść (parabola)
- o list apostolski
- o karamie

Symbolika liczb:

- 3 - oznacza boskość; (Bóg Syna jest po tryumf święty; 3 anioły towarzyszą Bogu, 3
- 4 - to liczba pełni i całości; (4 kolumny waju, 4 strony, 4 kwadranty ziemi) ^{obrane są Abrahamowi}
- 7 - oznacza doskonałość i pełnię (7 dni stworzenia świata, 77 razy trzeba przebaczyć)

STWORZENIE ŚWIATA

Dużeni:

Pierwszy - niebo i ziemia, dzień i noc (światłość)

Drugie - wody, oceany

Treć - kontynenty, roślinność

Czwarte - zwierzęta, księżyc, słońce

Piąte - rośliny morskie, ptaki

Szósty - zwierzęta, rośliny, trawa

Siedmiu - Bóg odpoczął

MITOLOGIA

- o politeizm
- o bogowie są nieśmiertelni
- o bogowie niepłynęli ludzom
- o czciciel powinien czcić bogów, być im postusznym
- o bogowie są ZANTROPOMORFIZOWANI
- o zło - puszka Pandory (zemsta bogów)

- walka o władzę (oparta na przemocy)
- Bogowie usiłują zdominować, dlatego na początku był chaos

BIBLIA

- o monoteizm
- o Bóg jest wieczny
- o Bóg kocha człowieka, który jest stworzony na obraz i podobieństwo
- o człowiek powinien być podobny Bogu
- o Bóg jest doskonały
- o zło - szatan (zbuntowany anioł)

- mitość
- porządek
- harmonia, plan
- wierz w którejś nie ma miejsca na chaos

HISTORIA MIABA (w księgach Miaba znajduje się topos nieśmiertelnego cierpienia)

Miab miał siedmiu synów i trzy córki. Miał dzień majstek, ogólnie żył na wypasie. ~~Szatan~~ Szatan przychodzi do Boga i ~~prosi~~ mówi, że chce Ty mu tyle dajesz to co on ma być Ci nieposłusznym. Bóg odpowiedział: „Oto cały majstek jego w twojej mocy. Tylko na niego samego nie wyciągnij ręki.” Sprawił szatana: Logicznie do siebie, bo tylko uszczęśliwił Boga w melonem, że Miab jest super.

- 1) powalenie owiec, rabianie stóg
- 2) prawni rabija owce i stogi
- 3) napad na wielbłądy, stągdy rabija miernym
- 4) zawalenie domu na dwóch Miaba (śmierć ojca)

Miab wstąpił, rósłent szaty powędował, że no de. „Pat panj, rabiat Pan.”

Teodycea - gątażi teologii, które zapuły się problemem pogodzenie istnienia dobrego, miłosiernego, wniechatechnego Boga i zła.

Historia Miaba jest uniwersalna, ponieważ:

- (w kontekście religijnym) pokazuje ciągłą potrzebę twierdzenia przy Bogu.
- opisuje ludzką pokonę.